הלכה · משנה תורה · מפרשים · ציוני מהר״ן · ספר נזיקין

ציוני מהר"ן על משנה תורה, הלכות חובל ומזיק

רבי נחום אש

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

ציוני מהר"ן על משנה תורה, הלכות חובל ומזיק

רבי נחום אש

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/ציוני-מהרן-על-משנה-תורה-הלכות-חובל-ומזיק/
הקובץ נוצר ב־20 בנובמבר 2026 מגרסה v39-202611200317 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק ה 4
הלכה א 4
הלכה ט 4
פרק ח 4
הלכה ט 4
הלכה יא 5

פרק ה

הלכה א

אסור לאדם לחבול כו' ולא החובל בלבד אלא כל המכה אדם כשר מישראל בין קטן בין גדול כו' ה"ז עובר בל"ת שנאמר לא יוסיף להכותו. עי' בכ"מ שלא הראה שום מקור לזה שכתב רבינו דגם בחובל לקטן עובר משום לא יוסיף ומצד הסברא י"ל דבקטן אינו עובר דהא גם בהורג קטן בעי קרא בנדה דף מ"ד ע"ב לחייב ההורגו וא"כ בחובל דליכא קרא לרבות קטן מנ"ל דחייב, ועי' בטוש"ע חו"מ סי' ת"כ שהשמיטו הא דבין קטן משמע דס"ל באמת דבקטן אינו עובר. אכן נראה דדברי רבינו נובעים מש"ס ערוך בב"ק דף פ"ז ע"א דאיתא שם בעא מיניה ר"א מרב החובל בבת קטנה של אחרים חבלה למי כו' אבל חבלה כיון דאי בעי מתחבל בה לא מצי חביל לא קנייה ליה רחמנא ופירש"י דאין אדם רשאי לחבול בבתו דהא ישראלית היא ועבר על לא יוסיף פן יוסיף ע"ש ומבואר דגם בקטן עובר על לאו דלא יוסיף:

הלכה ט

ואפי' הקריב כל אילי נביות כו'. אלא כיון שביקש ממנו החובל ונתחנן לו פעם ראשונה ושנייה כו'. וכתב המ"מ משנה בהחובל דף צ"ב. והנה שם במשנה איתא אע"פ שהוא נותן לו אינו נמחל לו עד שיבקש ממנו כו' ומניין שלא יהא המוחל אכזרי שנאמר ויתפלל כו' אולם מש"כ רבינו ונתחנן לו פעם ראשונה ושנייה לא נתבאר בהמשנה שם, אבל רבינו למד כן ממאי דאיתא שם בירושלמי ה"ז על משנה זו רב אמר אדם שסרח לחבירו וביקש ממנו ולא קבלו יעשה שורת ב"א ויפייסנו דכתיב כו', ומזה יצא לו לרבינו דכשלא מחל לו פעם ראשונה צריך לו עוד להרבות רעים בפעם שנייה וע"ש במרה"פ:

פרק ח

הלכה ט

וכל המוסר ישראל ביד עכו"ם בין בגופו בין בממונו אין לו חלק לעוה"ב. הכ"מ לא הראה שום מקור לזה ובמ"ע כתב שהוא בפ' חלק בסנהדרין ולא נמצא שם כן. אבל דברי רבינו הם בתוספתא דסנהדרין פי"ג והובא ג"כ בש"ס ר"ה דף י"ז דאיתא שם אבל המינין והמסורות כו' יורדין לגיהנם ונידונין בה לדורי דורות כו' גיהנם כלה והן אינן כלין ע"ש:

הלכה יא

וכן כל המיצר לציבור ומצערן מותר למוסרו ביד עו"ג להכותו ולאסרו ולקונסו אבל מפני צער יחיד אסור לאסרו. הכ"מ לא כתב שום מקור לזה ועי' בב"ח בטוח"מ סי' שפ"ח ובחי' מהרל"ח שם ותמצא טעם דברי רבינו: